

IV Seminari sobre patrimonis literaris i territoris

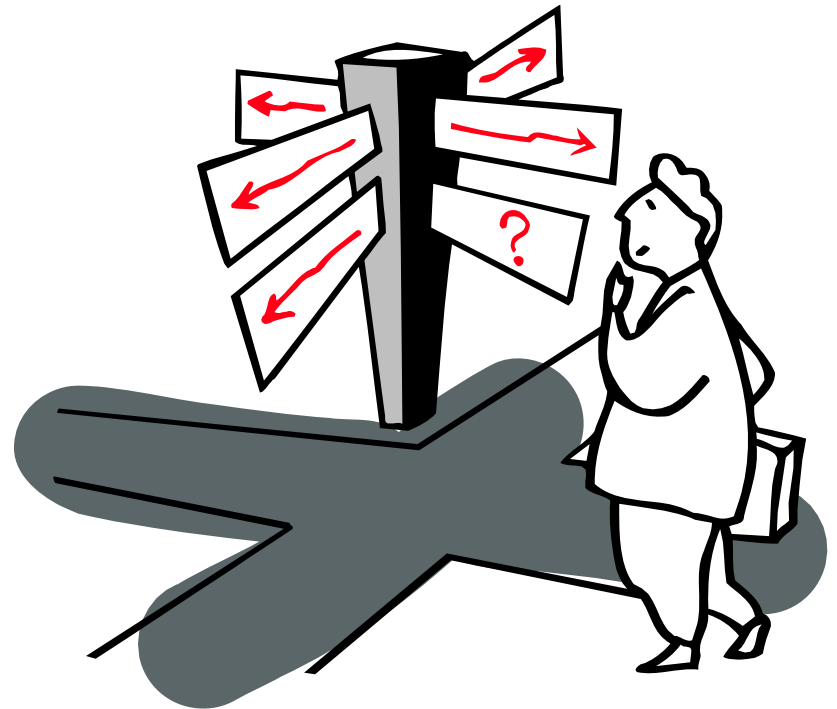
Gestió del patrimoni literari: una proposta d'estudis viable?

Francesc Foguet i Boreu (UAB)

Albert Soler i Llopart (UB)

Justificació

«Respondre a la demanda creixent de professionals solvents especialitzats en feines de gestió del patrimoni literari, tant en institucions oficials com en entitats privades (fundacions, cases d'escriptors, museus), i també en mitjans de comunicació, editorials o plataformes digitals consagrades a continguts literaris.»

Objectiu i perfil de la formació

«L'especialitat de Gestió del patrimoni literari oferirà els coneixements especialitzats per a **professionalitzar-se** en l'àmbit del patrimoni literari, entès com una entitat dinàmica, operativa i necessària per a la configuració d'una cultura i l'articulació d'una societat.

Amb un enfocament **teòric i pràctic**, s'orientarà cap a la formació específica tant en **el coneixement del procés i el sistema literaris** com en **la pràctica de la seva gestió patrimonial**: des de la producció i consum de la literatura fins a la crítica literària, tot passant per la gestió editorial i la promoció de la literatura.»

Objectius específics (1)

1. Valorar les vies existents de professionalització en l'àmbit de la gestió del patrimoni literari.
2. Interpretar la importància del valor sociocultural del patrimoni literari per a la configuració de la cultura.
3. Avaluar críticament l'estat actual de la cultura i, en especial, els agents que intervenen en la creació, consolidació i projecció del patrimoni literari.

Objectius específics (i 2)

4. Aplicar els coneixements sobre el sistema literari i els processos de producció, gestió, promoció, difusió i crítica en la pràctica professional de la gestió literària.
5. Utilitzar els instruments i els mètodes de documentació i anàlisi propis de la gestió cultural per a elaborar informes, estudis i projectes literaris.

Pla d'estudis [PE] (1)

- ◆ **Mòdul obligatori del màster**
 - Competències i recursos per a la recerca i la professionalització
- ◆ **Mòduls obligatoris de l'especialitat de Gestió del patrimoni literari**
 - Treball de recerca i pràctiques
 - Producció i consum de la literatura. Gestió editorial
 - Promoció i crítica de la literatura

PE (2): competències i recursos...

- Documentació [biblioteques, arxius, gestió de la informació, diccionaris, fonts bibliogràfiques, bases de dades, corpus]
- Eines i recursos informàtics
- Economia [comptabilitat i promoció]
- Presentació de resultats [informes científics i professionals, projectes de recerca, projectes d'intervenció]
- Treball científic (fonaments)

PE (3): treball de recerca

- ◆ **Condicions:** orientació pràctica, projectes viables, interès formatiu, rigor acadèmic.
- ◆ **Tipologia:** projectes concrets proposats per les entitats col·laboradores.
- ◆ **Característiques:** informe o projecte d'actuació. Per exemple: informe sobre el consum de teatre o de literatura infantil, sobre la promoció d'una obra literària o sobre una campanya de promoció de la lectura, sobre els drets d'autoria a internet, etc.; estudi comparatiu de l'Institut Ramon Llull, el Cervantes, el Goethe i el British Council, etc.

PE (4): treball de recerca

- ◆ **Tutorització:** hi haurà una tutorització acadèmica, a cura dels coordinadors del mòdul, i una altra de tècnica, per un responsable de l'entitat col·laboradora. Els tutors de les entitats elaboraran, al final de curs, un informe breu per valorar la feina de l'estudiant.
- ◆ **Avaluació:** els treballs seran avaluats pels coordinadors del mòdul d'acord amb els criteris generals següents: qualitat, adequació, rigor i innovació.
- ◆ **Tutories:** els estudiants disposaran d'unes hores de tutories periòdiques per comentar aspectes del treball en curs.

PE (5): producció i consum de la literatura. Gestió editorial

- ◆ **Objectius:** El mòdul sistematitza el coneixement de la producció, de la gestió editorial i de la conservació i divulgació del patrimoni literari.
- ◆ **Competències:** a) Comprendre la importància i les funcions del patrimoni literari i dels seus dinamitzadors i gestors. b) Plantejar i desenvolupar un projecte de treball d'índole pràctica en un marc cultural i literari concrets. c) Gestionar equips de treball multidisciplinars. d) Valorar la incidència social de la literatura.

PE (6): producció i consum de la literatura...(temari)

I. El «producte literari» i la indústria editorial

I.1. L'empresa editorial catalana

Apunt històric de l'evolució editorial catalana (des de la postguerra): l'edició en català, en castellà i en altres llengües.

Mapa editorial dels Països Catalans: tipus d'empreses i polítiques editorials. Filosofia de les col·leccions. Gamma d'edicions (luxe, ed. crítiques, bibliòfil, portals d'autoedició i editors institucionals). Llibres d'encàrrec.

PE (7): producció i consum de la literatura... (temari)

I.2. Gestió editorial (1): la fabricació del llibre

La feina de l'editor. La selecció d'originals (els informes dels lectors). Els casos dels traductors i els curadors editors.

Els agents literaris: contractació i compra dels drets d'autor.

Economia editorial: planificació de la temporada i pressupostos, costos d'un llibre, tiratges, possibilitats de difusió. Els ajuts i les subvencions. Distribució i distribuïdores.

PE (8): producció i consum de la literatura... (temari)

La feina del coordinador d'obra i la feina de l'editor de taula: criteris i correcció d'estil, correcció de proves, galerades, compaginades, redacció de contracobertes, etc.

El disseny d'un llibre: criteris d'edició, *editing*, ortotipografia, composició, tipografia, disseny gràfic, maquetació, matèries papereres, colors, relligats, etc. Tècniques d'impressió i noves tecnologies.

PE (9): producció i consum de la literatura... (temari)

II. Conservació i divulgació del patrimoni literari

II.1. Els conceptes de patrimoni, cànon, clàssic i repertori aplicats a la literatura en general i a la literatura catalana en particular.

PE (10): producció i consum de la literatura... (temari)

II.2. Conservació i divulgació del patrimoni lit.:

a) La feina del filòleg en la conservació i divulgació del patrimoni antic i modern. b) La feina del filòleg en ídem del contemporani. c) Fundacions, centres de documentació, biblioteques i arxius (l'inventari, el catàleg, la divulgació). d) La projecció social de l'escriptor. e) Associacions i entitats en els àmbits de la lit. f) Indústries culturals. g) Llibreries (segona mà, ocasió, especialitzades). h) Divulgació lit. a través de mitjans audiovisuals i artístics.

PE (11): producció i consum de la literatura... (temari)

III. 3. Polítiques públiques i acció institucional

III. 4. El marc educatiu

- a) L'escola primària
- b) La secundària
- c) La universitat

II.5. Seminaris (professionals)

PE (12): promoció i crítica de la literatura (objectius)

Formar en tres camps professionals que tenen en comú la transmissió social del valor de la literatura: la crítica literària, la promoció de les obres literàries i la difusió internacional de la literatura.

Transmetre criteris sobre la concepció de la literatura i habilitats per aplicar-los en la promoció d'obres clàssiques o contemporànies, en el foment de la lectura i de l'estimació social de la literatura i en la projecció exterior de la cultura catalana.

PE (13): promoció i crítica de la literatura (competències)

- ◆ Tenir un discurs consolidat sobre el valor de la literatura.
- ◆ Conèixer el panorama actual de la crítica literària.
- ◆ Capacitar per escriure textos crítics aplicats a la divulgació (premsa, editorials, revistes de literatura, ràdio i televisió, noves tecnologies de la informació).
- ◆ Adquirir informació útil sobre tècniques de màrqueting i publicitat.
- ◆ Conèixer les principals institucions públiques europees de promoció de la literatura i especialment de les catalanes.
- ◆ Habilitar per a la redacció d'informes sobre aquestes qüestions.

PE (14): promoció i crítica de la literatura... (temari)

I. Crítica literària

Sentit i funció de la literatura

Metodologies crítiques. La lectura pertinent del text lit.

Modalitats de crítica (diaris, revistes, informes editorials, ràdio i televisió, internet)

Elaboració de textos crítics

Anàlisi de les tribunes de la crítica. Anàlisi de la direcció d'una secció de crítica. Condicions jurídiques i laborals del crític

II. Publicitat i màrqueting

PE (15): promoció i crítica de la literatura... (temari)

III. La promoció exterior de la literatura

Els models europeus de promoció exterior

Institucions catalanes de promoció exterior. Els lectorats

Associacions i publicacions acadèmiques internacionals

La traducció (història i evolució)

Amb quins recursos?

- ◆ A més dels que hi haurien posat les universitats implicades, l'especialitat de Gestió del patrimoni literari confiava disposar dels recursos humans i econòmics addicionals resultants del suport de la ILC i de l'Institut Ramon Llull i la col·laboració d'Espais Escrits, l'Associació d'Editors en Llengua Catalana i les entitats professionals vinculades al sector literari: l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, el Gremi d'Editors de Catalunya, el Pen Club i la SGAE.

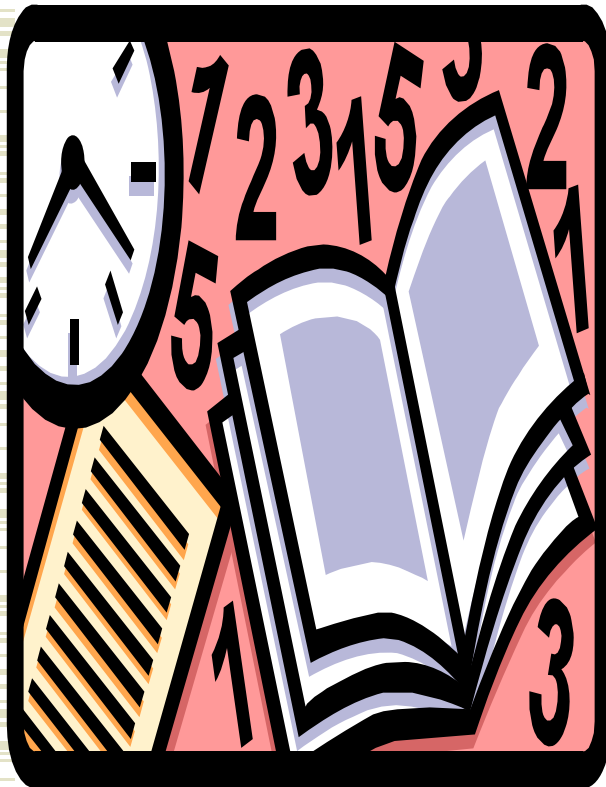

Entitats col·laboradores

- ◆ Com que un dels eixos del pla d'estudis era un treball de recerca eminentment pràctic, calia també la col·laboració de moltes entitats: ILC, Institut Ramon Llull, Espais Escrits, TNC, Teatre Lliure, Edicions 62, Fundació Romea, Ateneu Barcelonès, Biblioteca de Catalunya, Arxiu Nacional de Catalunya, Biblioteques Universitàries, fundacions Miró, Tàpies, Picasso, MNAC, CCCB, etcètera.

Una proposta d'estudis viable

- ◆ Premisses per a fer-ho viable:
 - L'acord institucional d'alt nivell entre els òrgans de govern de les universitats públiques amb el suport de les conselleries d'Universitats i de Cultura.
 - La implicació decidida de la Institució de les Lletres Catalanes i l'Institut Ramon Llull, a més de la col·laboració de les associacions i entitats professionals.
 - La participació en la docència tant del professorat universitari com dels professionals que es mouen en àmbits disciplinaris diversos